

สภาพและปัญหาการศึกษาของโรงเรียนชาวเขา สังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มกราคม 2524

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาในโรงเรียนชาวเขา สังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน คำนึงถึงและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านอาคาร
สถานที่และวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ด้านบุคลากร และด้านการเงิน และเปรียบเทียบความเห็น
ของครูใหญ่กับผู้บริหารการศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านข้างต้น โดยแบ่ง
การวิจัยออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนสภาพการศึกษา และตอนปัญหาการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนชาวเขา

โรงเรียนชาวเขาในจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่มีอยู่ทั้งหมด 81 โรงเรียน เป็นกลุ่ม
ประชากรของการศึกษาสภาพการศึกษา ครูใหญ่โรงเรียนชาวเขา 45 คน กับผู้บริหาร
การศึกษา 25 คน รวม 70 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนชาวเขา

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตารางสำรวจสภาพการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
และแบบสำรวจสภาพการศึกษาที่ผู้วิจัยปรับปรุงจากแบบสอบถามของโครงการวิจัยเพื่อกำหนด
ที่ตั้งสถานศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลตอนสภาพการศึกษา ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษา
เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูใหญ่และผู้บริหารการศึกษา ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ผลปรากฏว่า สภาพโรงเรียนชาวเขาคงอยู่ห่างไกลและอยู่ในท้องถิ่นกันดาร
มีอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารและการคมนาคม ประชาชนให้ความร่วมมือน้อย อาคารเรียน
ค่อนข้างเหลือเฟือ แต่ขาดวัสดุ ครุภัณฑ์ และอาคารที่จำเป็นบางอย่าง เช่น โต๊ะครู ลู่ว
ม ฯลฯ มีครูที่เป็นชาวเขาน้อย ส่วนมากเป็นครูที่มาจากท้องถิ่นอื่น การปฏิบัติงานของครูอยู่ใน
เกณฑ์ต่ำ (ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐) ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน รู้สึกสับสนในการ
ปฏิบัติตามคำสั่งและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากหลายฝ่าย ขาดการพัฒนาบุคลากร การจัดสรร
งบประมาณไม่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน และไม่เหมาะสม
กับสภาพการปฏิบัติงาน ครอบครัวชาวเขามีสภาพยากจน ไม่สามารถสนับสนุนการศึกษาของ
บุตรหลาน ฐานะทางการเงินของครูไม่มั่นคง ภาวะการครองชีพขัดสน

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็น ครูใหญ่และผู้บริหารการศึกษาเห็นควมมากกับ
ปัญหาการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ในด้านที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนเพียงด้านเดียวเท่านั้น ส่วนด้านอาคารสถานที่
และวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ด้านบุคลากร และด้านการเงิน มีความเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ

THE EDUCATIONAL PROFILE AND EDUCATIONAL PROBLEMS OF THE
HILLTRIBE ELEMENTARY SCHOOLS IN CHANGWAT MAEHONGSON
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

AN ABSTRACT
BY
KOSON SRIMANEE

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University, Pitsnuloke

January, 1981

relationship to the local people and could not adjust themselves to the living conditions of the hilltribes. Most of teachers had poor working morals and were confused in following the advice coming from various authorities. The hilltribe school administrative system had no personnel development program. The budget distribution was neither related to the schools' needs nor was it suitable for the hilltribe working situation. Most of the hilltribe people were very poor and could not support their children to study in higher level. The teachers' living conditions were poor both financially and economically. Most of the hilltribe elementary school principals and educational administrators had agree with each other in all of the four parts of the educational management problems of hilltribe schools. The opinions of both the school principals and the educational administrators on the school location and environment were significantly different at the level of .05. The opinions of both the school principals and educational administrators on school facilities, personnel administration and finance administration were not significantly different.

The purpose of this study was to investigate the educational profile and educational problems of the hilltribe elementary schools in Changwat Maehongson Administrative Organization. The profile and problems were divided into four parts as follows: school location and environment, educational facilities, personnel administration and finance administration.

The profile study surveyed the educational profile of the whole 81 hilltribe elementary schools in Changwat Maehongson by using the Educational Profile Survey Table and Educational Profile Survey Questionnaire constructed by the researcher. In the problem study, the opinions of 45 hilltribe elementary school principals were compared with those of 25 educational administrators. The subjects were randomly selected from the whole Maehongson hilltribe school principals and educational administrators. The data were collected by the rating scale type of Educational Administrators' Opinions Questionnaire constructed by the researcher.

The results revealed that most of the hilltribe elementary schools in Changwat Maehongson were scatteringly located in the uncivilized and the remotest area where the hilltribes dwell. Most of the schools had more school plants than supporting materials and essential buildings such as teachers' tables, housing facilities for teachers, school lavatories, black boards, text books for students, etc. Most of the hilltribe elementary school teachers were not hilltribe people so they had poor